

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 678/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2014 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Sergeja Kohuta predbežne prerokoval sťažnosť G. B., zastúpeného advokátkou JUDr. Annou Líškovou, Advokátska kancelária, Šafárikovo námestie 7, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv garantovaných čl. 23 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd opatrením Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky z 23. apríla 2014 o zákaze vstupu do budovy Národnej rady Slovenskej republiky a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť G. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. júna 2014 doručená sťažnosť G. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv garantovaných čl. 23 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol“) opatrením Kancelárie Národnej

rady Slovenskej republiky (ďalej len „kancelária národnej rady“) z 23. apríla 2014 o zákaze vstupu do budovy národnej rady (ďalej aj „napadnuté opatrenie“).

2. *Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol: «Dňa 23. apríla 2014 sťažovateľ ako subdodávateľ pre spoločnosť Cateringové služby s.r.o. zabezpečoval organizovanie akcie s názvom „Krst zbierky Najvyššieho súdu SR“. Keďže išlo o spoločenskú udalosť, usporiadanú v objekte pod stálou ochranou Policajného zboru - v priestoroch historickej budovy NR SR na Župnom námestí v Bratislave, príprave predchádzala súčinnosť s Policajným zborom ktorému bol poskytnutý menný zoznam zabezpečovacieho personálu. Na zozname sa nachádzalo aj meno sťažovateľa.*

Dňa 22. apríla 2014 bolo riaditeľom Odboru obrany, bezpečnosti a ochrany Kancelárie NR SR (ďalej len OOBO) - Mgr. M. M. bez odôvodnenia telefonicky oznámené, že sťažovateľ je v priestoroch historickej budovy NR SR nežiaducou osobou a neumožnia mu do objektu vstup. Na otázku na základe čoho tak bolo rozhodnuté nevedel konkrétne odpovedať a tvrdil že k tomu dostali pokyn od Policajného zboru SR.

Sťažovateľ uvádza, že doteraz sa ako subdodávateľ bežne zúčastňoval na zabezpečovaní protokolárnych akcií, na ktorých boli prítomní najvyšší ústavní činitelia SR a Policajný zbor, ani OOBO doposiaľ nemali k osobe sťažovateľa žiadne výhrady, pričom nie sú mu známe žiadne také skutočnosti vzťahujúce sa k jeho osobe, ktoré by odôvodňovali záver, že predstavuje bezpečnostné riziko a v zmysle § 27 Zákona o Policajnom zbore by príslušníkov PZ oprávňovali zakázať mu vstup na určené miesto.

Až do dňa 23. apríla 2014, kedy mu o 11:00 hod. bol príslušníkom PZ skutočne odopretý vstup do priestorov historickej budovy NR SR mal za to, že ide o nedorozumenie, ktoré možno objasniť na mieste. No rovnako ako v prípade riaditeľa OOBO, ani on nevedel odôvodniť, prečo mu odopierajú vstup do budovy.

V snahe zhromaždiť čo najviac údajov ktoré by mohli neskôr pomôcť vyriešiť vzniknutú situáciu, sťažovateľ požiadal príslušníka PZ - konkrétne Úradu pre ochranu ústavných činiteľov a diplomatických misií, ktorý mi odoprel vstup požiadal o identifikačné služobné číslo, čo on odmietol tvrdením že nie je jeho povinnosťou ho oznámiť a vykonal služobný zákrok spočívajúci v príkaze k opusteniu priestoru pre verejnosť, v ktorom som sa spolu so svedkom udalosti - pánom M. zdržiaval.

Doposiaľ nestotožnený príslušník bol v civilnom - občianskom odeve, nebol žiadnym spôsobom označený, nemal na odeve upevnený odznak Úradu ochrany ústavných činiteľov a DM, ani žiadnym iným spôsobom nepreukázal svoju príslušnosť k PZ. Sťažovateľ má za to, že odmietnutím preukázať príslušnosť k PZ pri zákroku, hoci bol o to mnou opakovane požiadaný, bol porušený § 15, Zákona o PZ.

Keďže išlo o neoznačenú osobu v občianskom odeve, neochotnú preukázať svoju príslušnosť k zboru, ale podľa charakteru vykonávanej práce išlo o príslušníka Úradu na ochranu ústavných činiteľov a DM, sťažovateľ sa rozhodol vyhotoviť jeho fotografiu, v čom sa mu snažil fyzicky zabrániť. Bránenie v zhotovovaní obrazového záznamu policajta pri výkone jeho právomoci považuje sťažovateľ za obzvlášť závažný, a nezákonný zásah do svojich práv. Podľa nálezu Ústavného súdu SR pod sp. zn. II. US 44/00 policajt pri výkone svojej právomoci musí strpieť snímanie obrazových záznamov.

Predmetné opatrenie, ktoré predchádzalo odopretiu vstupu sťažovateľa do budovy NR SR nebolo do dnešného dňa v písomnej podobe sťažovateľovi doručené, kompetentné osoby z Kancelárie NR a Policajného zboru nejavia vôľu svoj postup odôvodniť a objasniť na základe čoho označili sťažovateľa za nežiaducu osobu, preto ich konanie nemožno vnímať inak, ako prejav svojvôle a zneužívanie právomoci verejného činiteľa.

Za zneužívanie právomoci verejného činiteľa považuje sťažovateľ aj postup zakročujúceho príslušníka PZ, ktorý vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim Zákonom o Policajnom zbore a rozhodnutiu Ústavného súdu SR pod sp. zn. II. ÚS 44/00. Uvedené skutočnosti môže potvrdiť na mieste po celú dobu prítomný svedok p. A. M...

Sťažovateľ udáva, že je uzrozumený so skutočnosťami, že nevyhnutnosť dodržania bezpečnosti v danom prípade je daná charakterom priestorov NR SR ako trvalo chráneného priestoru osobitnej dôležitosti strategicky významného pre zabezpečenie obrany štátu. Na druhej strane je toho názoru, že zákaz vstupu jeho osoby mal byť zo strany porušovateľa riadne písomne odôvodnený, čo sa však v danom prípade nestalo.»

3. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že jeho základné práva garantované čl. 23 ods. 1 a čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 2 protokolu boli napadnutým opatrením kancelárie národnej rady porušené. Ďalej navrhol, aby ústavný súd napadnuté

opatrenie kancelárie národnej rady zrušil a priznal sťažovateľovi finančné zadostučinenie a úhradu trov konania.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

5. V úvode ústavný súd k označeným referenčným právnym normám konštatuje, že sťažovateľ v petite sťažnosti namietal porušenie čl. 2 protokolu napadnutým opatrením kancelárie národnej rady. Článok 2 protokolu upravuje právo na vzdelanie. Z obsahu sťažnosti však možno vyvodiť, že sťažovateľ sa domáha ochrany slobody pohybu garantovanej čl. 2 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (sťažovateľ viackrát v obsahu sťažnosti odkázal na protokol č. 4). Uvedený nedostatok petitu by mohol viesť k odmietnutiu sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre neopodstatnenosť. Aj napriek uvedenému však ústavný súd

s prihliadnutím na požiadavku materiálneho chápania ochrany základných práv a slobôd pristúpil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti k preskúmaniu aj tejto časti z pohľadu možnej existencie ďalších dôvodov, ktoré by mali za následok jej odmietnutie v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 50 ods. 1 písm. b) a c) zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, a proti komu sťažnosť smeruje.

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

7. Ústavný súd po zohľadnení popísaného skutkového stavu a príloh k sťažnosti konštatuje, že sťažovateľ sa domáha ochrany vo veci proti opatreniu a zásahu, ktorý má podľa názoru ústavného súdu povahu súkromnoprávnu vyplývajúcu z potenciálneho porušenia zmluvných (alebo iných súkromnoprávných) povinností zo strany kancelárie národnej rady. Sťažovateľovi bol odopretý vstup do priestorov národnej rady nie ako osobe z radov verejnosti v rámci uplatňovania svojich ústavných práv na kontrolu orgánov verejnej moci pri jej výkone, a to o. i. aj svojou účasťou v priestoroch národnej rady počas procesov súvisiacich s výkonom verejnej moci, ale ako osobe – subdodávateľovi pre obchodnú spoločnosť, ktorá ako zmluvná strana plnila predmet zmluvného záväzku voči kancelárii národnej rady v rámci národnou radou organizovanej spoločenskej udalosti (krst zbierky), ktorá nemala povahu výkonu verejnej moci. Podľa názoru ústavného súdu bolo právom sťažovateľa, resp. obchodnej spoločnosti, iniciovať konanie pred všeobecnými súdmi pre posúdenie potenciálneho porušenia zmluvného (alebo iného súkromnoprávneho) záväzku (či povinnosti) zo strany národnej rady. V tomto smere ústavný súd hodnotí sťažnosť ako neprípustnú a odmieta ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Nad rámec uvedeného ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľ neoznačil napadnuté opatrenie kancelárie národnej rady číslom, nepriložil kópiu písomného vyhotovenia tohto opatrenia, ani inak relevantne nepreukázal existenciu takéhoto opatrenia. Sťažovateľ uviedol, že napadnuté opatrenie kancelárie národnej rady mu bolo oznámené 22. apríla 2014 telefonicky. Na podloženie svojich tvrdení priložil čestné vyhlásenie zamestnankyne obchodnej spoločnosti, pre ktorú dodáva tovary a služby. I v tejto rovine možno toto telefonické oznámenie hodnotiť nie ako verejnomocenský zásah zo strany kancelárie národnej rady, ale ako informáciu podanú zmluvnou stranou druhej zmluvnej strane týkajúcu sa plnenia predmetu (napr. zmluvného) záväzku. Aj z tohto pohľadu je sťažnosť zjavne neopodstatnená a ide o dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Čo sa týka samotného namietaného zásahu v podobe vykázania z priestorov národnej rady, resp. nevpustenia do priestorov národnej rady a namietaného odopretia vyhotovenia fotografických snímok osoby vykonávajúcej zásah voči sťažovateľovi, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ neoznačil orgán verejnej moci, ktorého príslušníkom by mala byť osoba zasahujúca voči nemu. Sám sťažovateľ uviedol, že išlo o „*nestotožneného príslušníka v civilnom – občianskom odevu*“, ktorý „*nebol žiadnym spôsobom označený*“. Ústavný súd nie je súdom, ktorého úlohou je zisťovať skutkový stav veci (porov. II. ÚS 420/2014, II. ÚS 99/09, III. ÚS 71/09, IV. ÚS 338/2013), a pokiaľ sťažovateľ neoznačil porušovateľa základného práva alebo slobody, ide o nedostatok, ktorý ústavný súd hodnotí ako nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí a sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmieta.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2014